

A TŰZIFA ELLÁTÁSI LÁNC OPTIMALIZÁLÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

MIÉRT IS KELL A TŰZIFA ELLÁTÁSI LÁNCCAL FOGLALKOZNI?

- a szilárd tüzelőanyagok használata még mindig magas
- számos településen gondot jelent, hogy nem áll rendelkezésre elegendő mennyiségű és minőségű (száraz) tűzifa
- a lakosság rákényszerülhet, hogy egyéb anyagokat használjon fűtési célból (szénfajtákat, nedves vagy kezelt fát, műanyagot)
- a vásárló (lakosság) nem kellő módon tájékozott

2.3.4.1. tábla **A lakott lakások száma és aránya a használt fűtőanyag szerint, 2016**

Használt fűtőanyag ^{a)}	Lakások száma (ezer lakás)	Lakások aránya az összes lakott lakás %-ában
Gáz	2 388	61,9
Szén	113	2,9
Villany	76	2,0
Fűtőolaj	1	0,0
Fa	1 470	38,1
Napenergia	5	0,1
Geotermikus energia	3	0,1
Pellet	2	0,0
Egyéb megújuló energiaforrás	3	0,1
Egyéb fűtőanyag	4	0,1
Összes lakott lakás	3 854	100,0

a) A távfűtéssel fűtött lakások nélkül; egy lakáshoz több típusú fűtőanyag is tartozhat.

Átfogó, helyzetelemző tanulmány elkészítése

Helyi szintű felmérések elvégzése (Békéscsaba, Eger)

Országos kérdőíves felmérés elvégzése

Szakértői munkaértekezlet

Intézkedési terv kidolgozása

Intézkedési terv javaslatainak végrehajtása, nyomon követése (Békéscsaba, Eger)

Eredmények értékelése

Nemzeti stratégia kidolgozása

Stratégia népszerűsítése

Feltárja és átfogó információkat adjon:

- a tűzifa ellátási lánc szereplőiről,
- a tűzifa ellátási lánc szabályozásáról,
- a tűzifa ellátási láncban érintett szervezetek, szereplők feladatairól és kötelezettségiről,
- a tűzifa ellátási lánc működési mechanizmusról,
- továbbá, hogy rávilágítson azokra a hiányosságokra, melyek javításával hatékonyabbá lehet tenni az ellátási lánc működését.

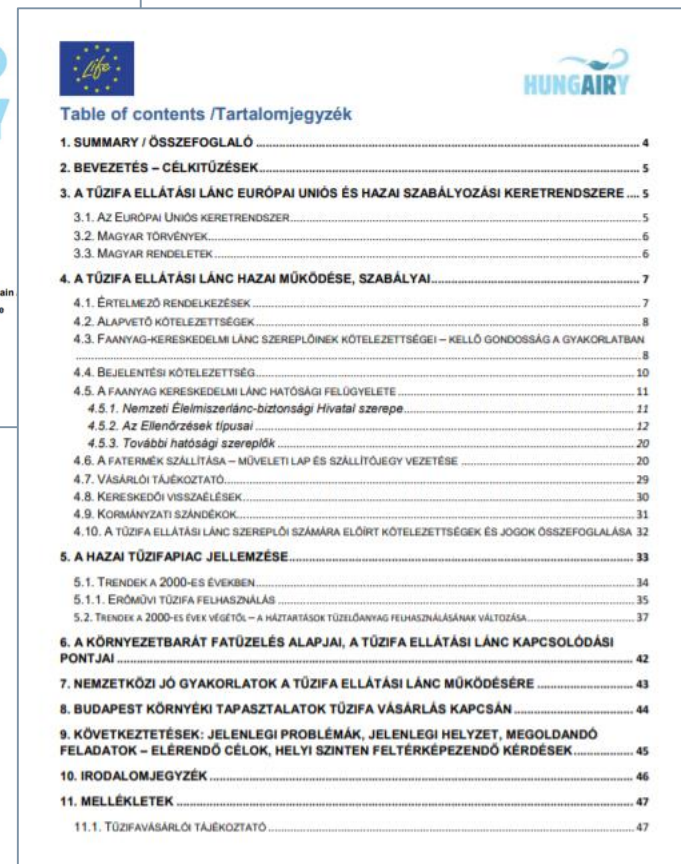

Table of contents /Tartalomjegyzék	
1. SUMMARY / ÖSSZEFOGLALÓ	4
2. BEVEZETÉS – CÉLKITŰZÉSEK	5
3. A TŰZIFA ELLÁTÁSI LÁNC EURÓPAI UNIÓS ÉS HAZAI SZABÁLYOZÁSI KERETRENDSZERE	5
3.1. AZ EURÓPAI UNIÓS KERETRENDSZER	5
3.2. MAGYAR TÖRVÉNYEK	6
3.3. MAGYAR RENDELET	6
4. A TŰZIFA ELLÁTÁSI LÁNC HAZAI MŰKÖDÉSE, SZABÁLYAI	7
4.1. ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK	7
4.2. ALAPVETŐ KÖTELEZETTSÉGEK	8
4.3. FAANYAG-KERESKEDELMI LÁNC SZEREPLŐINEK KÖTELEZETTSÉGEI – KELLŐ GONDOSÁG A GYAKORLATBAN	8
4.4. BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG	10
4.5. A FAANYAG KERESKEDELMI LÁNC HATÓSÁGI FELÜGYELETE	11
4.5.1. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatali szerepe	11
4.5.2. Az Ellenőrzések típusai	12
4.5.3. További hatósági szereplők	20
4.6. A FATERMÉK SZÁLLÍTÁSA – MŰVELETI LAP ÉS SZÁLLÍTÓJEGY Vezetése	20
4.7. VÁSÁRLÓI TÁJÉKOZTATÓ	29
4.8. KERESKEDŐI VISSZAELÉSEK	30
4.9. KORMÁNYZATI SZÁNDÉKOK	31
4.10. A TŰZIFA ELLÁTÁSI LÁNC SZEREPLŐI SZÁMÁRA ELŐÍRT KÖTELEZETTSÉGEK ÉS JOGOK ÖSSZEFOGLALÁSA	32
5. A HAZAI TŰZIFAPIAC JELLEMZÉSE	33
5.1. TRENDKÉP A 2000-ES ÉVEKBEN	34
5.1.1. ERŐMŰVI TŰZIFA FELHASZNÁLÁS	35
5.2. TRENDKÉP A 2000-ES ÉVEK VÉGÉTŐL – A HÁZTARTÁSOK TÜZELŐANYAG FELHASZNÁLÁSÁNAK VÁLTOZÁSA	37
6. A KÖRNYEZETBARÁT FATŰZELÉS ALAPJAI, A TŰZIFA ELLÁTÁSI LÁNC KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI	42
7. NEMZETKÖZI JÓ GYAKORLATOK A TŰZIFA ELLÁTÁSI LÁNC MŰKÖDÉSÉRE	43
8. BUDAPEST KÖRNYÉKI TAPASZTALATOK TŰZIFA VÁSÁRLÁS KAPCSÁN	44
9. KÖVETKEZTETÉSEK: JELENLEGI PROBLÉMÁK, JELENLEGI HELYZET, MEGOLDANDÓ FELADATOK – ELÉRENDŐ CÉLOK, HELYI SZINTEN FELTÉRKÉPEZENDŐ KÉRDÉSEK	45
10. IRODALOMJEGYZÉK	46
11. MELLÉKLETEK	47
11.1. TŰZIFAVÁSÁRLÓI TÁJÉKOZTATÓ	47

- Az **erdőgazdálkodó**, aki egyben lehet saját termékének forgalmazója is;
- A **kereskedő**, aki hazai és külföldi forrásból származó tűzifát értékesít tovább kereskedő vagy fogyasztó számára;
- Az erdészeti **hatóság**, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, aki ellenőrzi a tűzifa ellátási lánc egyes szereplőit (erdőgazdálkodó, kereskedő)
- A **fogyasztók**: a tűzifát vásárló lakosság.
- **További érintettek**:
  - szakmai szervezetek (pl. FAGOSZ)
  - katasztrófavédelem (pl. tűzesetek)
  - önkormányzatok, illetékes minisztériumok (pl. szociális tűzifa program)

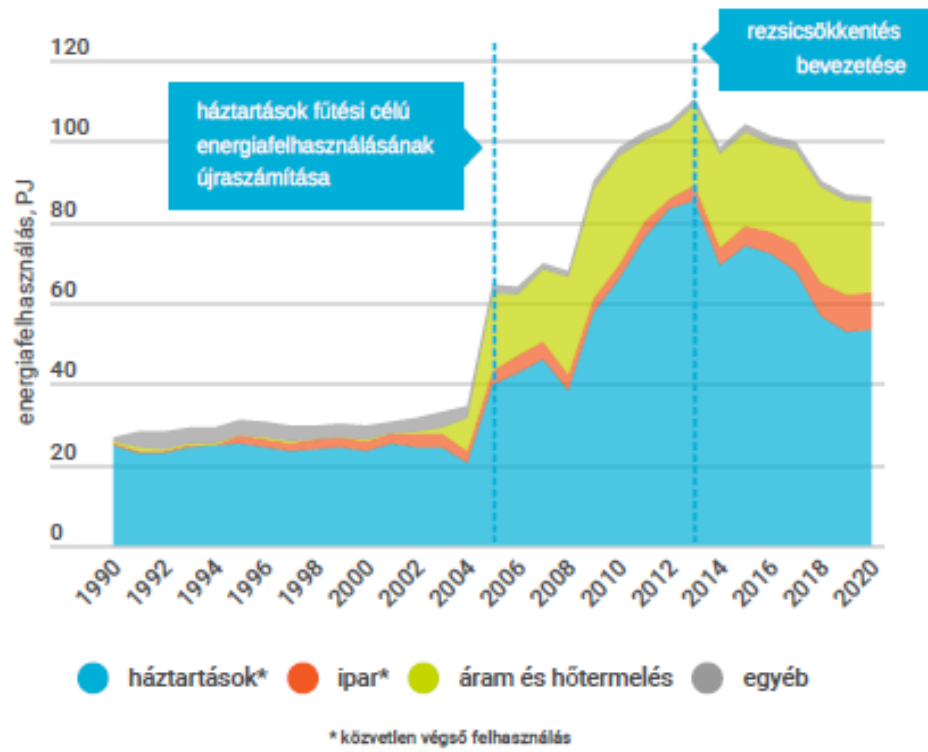
A TŰZIFA ELLÁTÁSI LÁNC SZEREPLŐINEK KÖTELEZETTSÉGEI ÉS JOGAIK

	Termelő	Kereskedő
Kötelezettségek	Jogsabályok követése, kellő gondosság elve	
	Hatósággal együttműködni	
	Bejelentési kötelezettség új tevékenység esetén (termelő esetén csak ha NEM csak Magyarországon termel és értékesít)	
	Műveleti lap és szállítójegy kitöltése	Szállítójegy kitöltése
	Naprakész nyilvántartás vezetése: tevékenységek listája telephelyenként, hatósági engedélyek, korábbi ellenőrzések dokumentumai, a beszállítók és vevők adatai, Import esetén származást igazoló dokumentum ellenőrzése	
	Értékesítés esetén: vásárlói tájékoztató biztosítása	

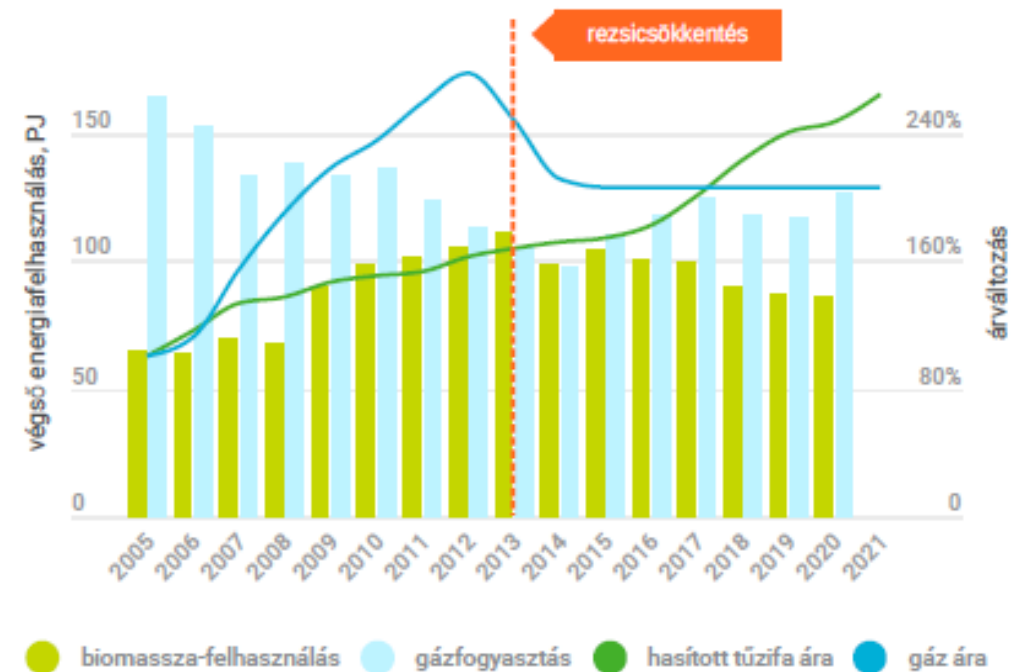
	Hatóság	Vásárló
Jogok	Ellenőrzés - kitermelés, kereskedelem, szállítás - ütemezett vagy terven kívüli: helyszíni ellenőrzés, próbavásárlás, közúti ellenőrzés	Vásárlói tájékoztató
	Más hatóságokkal történő együttműködés	Egységár megismerése nettó köbméterben vagy igazolt tömeg alapján
	Bírságolás, egyéb szankciók	

A biomassza energiacélú felhasználása (bruttó)

A lakossági biomassza- és földgázfogyasztás (bal) és a földgáz és a hasított tűzifa árának alakulása

- véletlenszerűen 4 vállalkozás kiválasztása (tűzifa telepek, tüzépek)
- jellemzően kalodás vagy hálós kiszerezés
- árban azonos fafajták között nem volt jelentős eltérés
- leggyakrabban tölgyet és akácot lehetett kapni (de előfordult gyertyán és bükk is, sajnálatos módon fenyő is)
- nedvességtartalom helyszíni méréssel: kb. 20%
- a tájékoztatás (fa típus ajánlása, kivágás idejével kapcsolatos információk, általános szakértelem): egy helyen kimagaslóan szakszerű, 2 helyen jó, egy helyen pedig félrevezető tájékoztatást kaptunk

- Jelentős probléma az illegális kitermelésből származó tűzifa felhasználás, melyet a különböző statisztikák és számítások közti eltérés is bizonyít.
- A lakosság még nem kellően tájékozott és gondos a tűzifa, illetve a tüzelő berendezés vásárlását és használatát illetően.

Helyi vizsgálatok szükségesek:

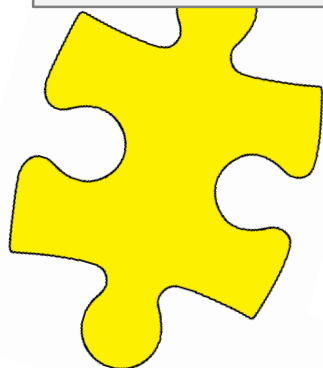
- száraz tűzifa elérhetőségének vizsgálata
- vásárlói szokások és ismereteik felmérése
- illegális fakitermelés helyi szintű felmérése
- érintett szereplők jogkövető magatartásának ellenőrzése
- ...

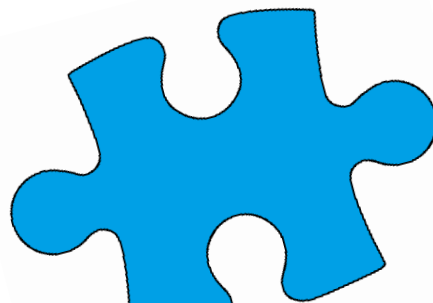
Békéscsaba és Eger

MIT TETT EGER ÉS BÉKÉSCSABA A HELYZET JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN?

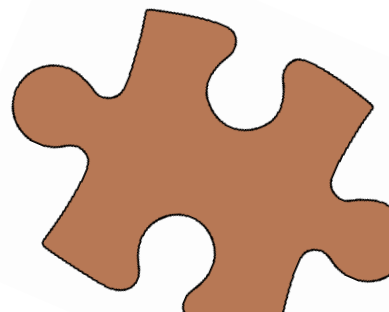
Tűzifa és oktatás biztosítása a lakosság részére

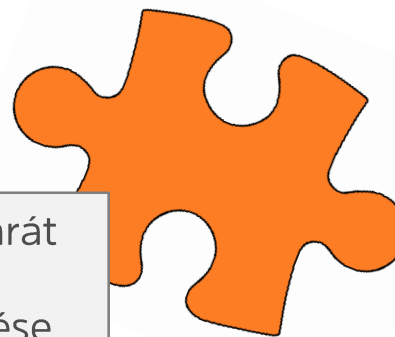
A tűzifával kapcsolatos hírek áttekintése a helyi lapokban

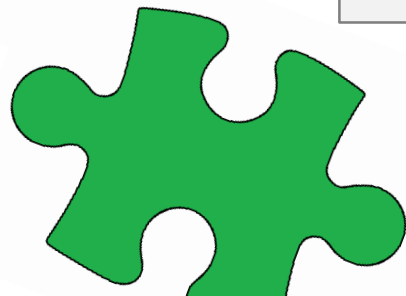
A megbízható tűzifa források népszerűsítése a helyi lapokban

Környezetbarát fatüzelés népszerűsítése

Új kommunikációs anyagok készítése

Megszerezték megrohamozták a Tűzép-telepeket a vásárlók

A szén és a tűzifa iránt is hatalmas az érdeklődés

Megrohamták a Tűzép-telepeket a vásárlók az elmúlt hetekben. Tűzifát jelenleg nem igazán lehet kapni, a szén ára pedig folyamatosan emelkedik.

Hup-visszaváltás

NÉS MEGTÉ - Néhány héttel ezelőtt átlagosan napi hat-hét vásárlót szolgáltak ki, energiaválság begyűrűzött a környékbe. Mostanra azonban egyetlen nem győződik teljesíteni az igényeket, olyanok is voltak tűzifát, például építési anyagot is. A szén ára pedig folyamatosan emelkedik, a szén ára pedig folyamatosan emelkedik.

Szűke Richárd szénrelé pakol a békési Károlyi Tűzépben

Fotó: Für Henrik

Megbízható helyről, száraz tűzifát érdemes vásárolni

Vass Csaba, a Békéscsabai Városi Önkormányzat Környezetvédelmi és Tűzvédelmi Osztályának vezetője elmondta, hogy az elmúlt hetekben a tűzifa iránti kereslet hatalmas, a szén ára pedig folyamatosan emelkedik. A szén ára pedig folyamatosan emelkedik.

Drága a szén, a beszállítókat szinte lehetetlen elérni

Károlyi Zoltán, a békési Károlyi Tűzép vezetője lapunknak elmondta, a tűzifa iránti kereslet hatalmas, a szén ára pedig folyamatosan emelkedik. A szén ára pedig folyamatosan emelkedik.

seget a mopedautó, motorossal ütközött Nem tudott elindulni

KÖRNYEZETBARÁT SZILÁRD TÜZELÉS - SZEMLÉLETFORMÁLÁS

szakmai háttér tanulmány

útmutató önkormányzatok részére

kommunikációs anyagok

képzések a partnerek számára

A FÖLD AZ OTTHONUNK, VIGYÁZZUNK RÁ!

A nem megfelelően végzett fatüzeléses fűtés szennyezi a levegőt, pedig a tiszta levegő nagyon fontos mindenképpen ember és állomány számára. Szencsére még nincs késő cselekedni. Ha ti is fával fűtötök, akkor emlékezzetek szilárdtüzelés az itt felsoroltak betartására!

MI KERÜLHET A TÜZRE?

- Válasszátok a kemény fajtájúakat: tölgy, tölgy, gyertyán, akác!

Figyeljétek rá, hogy a fafa száraz legyen!

Egyes hordozókban fűszert is fűszert használtak.
- HOGYAN KELL TÁROLNI A TÜZIFÁT?

Felhangosítás, szélvédő vagy alátét!

Aludra helyezésnek szánt vagy alátét!

Felülükkel lefelé!

Az élelmiszer hulladékait szétválogatva, hogy szétválogatva!
- MI AZ, AMI SOHA NEM KERÜLHET A TÜZRE?

Színes papír

Hulladékok

Egyes kivételtől kerülnék a szilárdtüzelésről!

Bűntörvények
- A KÁLYHA BEGYŰJTÁSA**

A kályha begyűjtését mindig bírd felöltözni, azonban ezen tevékenység elvégzését a munkád.

Aludra kerüljenek a szilárdtüzelés hulladékai, különösen a vaskorlátok.

Bűntörvények a levegőt szabad áramlását!

A tüzelés felületét kell megőrizni.

KÖSZÖNJÜNK, HOGY VÉLJÜNK EGYÜTT VIGYÁZNI A KÖRNYEZETRE!

WWW.HUNGAIRY.HU FACEBOOK.COM/LIFEPHUNGARY HUNGAIRY@HOLHU

A FÖLD AZ OTTHONUNK, VIGYÁZZUNK RÁ!

Szívesen látunk képeket és feljött fotókat az anyagokról, amelyeket el szabad tüzelni, és NEM szabad tüzelni, amelyeket nem!

KÖSZÖNJÜNK, HOGY VÉLJÜNK EGYÜTT VIGYÁZNI A KÖRNYEZETRE!

- Tölgyfa hasáb
- Színes papír
- Fenyőfa gyűjtés
- Hulladék
- Szénfajták

WWW.HUNGAIRY.HU FACEBOOK.COM/LIFEPHUNGARY HUNGAIRY@HOLHU

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Szigeti Tamás
projekt szakmai vezető
Nemzetközi Projektek Igazgatósága
Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.

www.hungairy.hu

szigeti.tamas@hoi.hu; hungairy@hoi.hu

+36 30 9084346

<https://www.facebook.com/LIFEIPHUNGAIRY>

<https://www.instagram.com/hungairylifeip>

